

Επίσημο Μνημόσυνο του αιδίου Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και των Εθνομαρτύρων της 9ης Ιουλίου 1821

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

15337 ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΔΗ
στο ετήσιο Μνημόσυνο του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού
και των συν αυτώ μαρτυρησάντων την 9η Ιουλίου 1821
Ιερός Ναός Φανερωμένης Λευκωσίας,
Κυριακή 5 Ιουλίου 2015, ώρα: 8:30 π.μ.

Με δέος ιερό μνημονεύουμε σήμερα και τιμούμε τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό και τους συν αυτώ μαρτυρήσαντες και σφαγιασθέντες την 9η Ιουλίου 1821.

Η ιστορική μνήμη ταξιδεύει πίσω, στην πολυτάραχη ζωή της Κύπρου και ειδικότερα στα δέσκα χρόνια της τουρκοκρατίας. Τότε που ο τόπος μαστιζόταν όχι μόνο από φτώχεια, αλλά κυρίως από την καταπίεση, την ανελευθερία και την εκμετάλλευση του Οθωμανού κατακτητή. Αυτή την περίοδο αναδείχτηκαν μορφές που σημάδεψαν τον τόπο με τους αγώνες και τις θυσίες τους. Μεταξύ αυτών, εξέχουσα θέση κατέχει η σεπτή μορφή του Εθνομάρτυρα Αρχιεπισκόπου Κυπριανού.

Σε νεαρή ηλικία ο Κυπριανός, που καταγόταν από τον Στρόβολο, έγινε δόκιμος στο μοναστήρι της Παναγίας του Μαχαιρά, όπου διδάχθηκε τα πρώτα του γράμματα. Συνέχισε τις σπουδές του στο Ελληνομουσείον της Λευκωσίας και, μετά τη χειροτονία του σε διάκονο, πήγε στη Μολδοβλαχία, όπου μελέτησε τα εκκλησιαστικά γράμματα και σπούδασε στην Ανώτερη Ελληνική Σχολή του Ιασίου. Όταν επέστρεψε στην Κύπρο, προσλήφθηκε ως Οικονόμος στην Αρχιεπισκοπή. Κατά την εξέγερση του 1804 ο Κυπριανός ανέδειξε τις διπλωματικές του ικανότητες, αφού κατόρθωσε να πείσει τους Οθωμανούς να μη λεηλατήσουν την Αρχιεπισκοπή και να μη προβούν σε βιαιότητες κατά των Ελλήνων. Μετά τον θάνατο του υπέργηρου Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου το 1810, ο Κυπριανός ενθρονίστηκε ως νέος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου. Γνωρίζοντας ότι η διατήρηση της εθνικής συνείδησης και η διεκδίκηση της ελευθερίας ήταν πρώτιστα θέμα μόρφωσης, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην παιδεία. Από την πολύμορφη προσφορά του ξεχωρίζει η δημιουργία της Ελληνικής Σχολής Λευκωσίας το 1812, η οποία μετέπειτα ονομάστηκε Παγκύπριον Γυμνάσιον. Είναι το ιστορικότερο εκπαιδευτικό ίδρυμα του νησιού, φάρος ελληνικής και χριστιανικής παιδείας.

Την προσπάθεια του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού συνέχισαν οι επόμενοι αρχιεπίσκοποι και επίσκοποι, ιδρύοντας και στις άλλες πόλεις παρόμοιες σχολές, όπου

διδασκόταν η ελληνική γλώσσα, που αποτελούσε ενοποιητικό στοιχείο της ελληνικής μας ταυτότητας.

Το 1820 ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός έδωσε οικονομική βοήθεια, μέσω του Φιλικού Δημήτριου Ίπατρου, στην υπόδουλη Ελλάδα, αφού θεωρήθηκε ότι η Κύπρος δεν μπορούσε να εξεγερθεί για λόγους καθαρά γεωγραφικούς. Όταν έφτασε η ώρα του μεγάλου ξεσηκωμού, η Κύπρος συνέδραμε την Ελληνική Επανάσταση του 1821 με χρήματα, εφόδια αλλά και εθελοντές. Πιστεύεται ότι η υπόγεια κρύπτη του Παγκυπρίου Γυμνασίου είχε χρησιμοποιηθεί για την απόκρυψη μελών της Φιλικής Εταιρείας που ήρθαν κρυφά στο νησί.

Παρά τη συνετή στάση του Κυπριανού, με αφορμή την ανακάλυψη μερικών επαναστατικών προκηρύξεων, ο διοικητής της Κύπρου Κουτσιούκ Μεχμέτ, με άδεια του Σουλτάνου, οργάνωσε την εξόντωση 486 κληρικών και λαϊκών προκρίτων της Κύπρου. Την 9η Ιουλίου 1821 στην πλατεία Σεραγίου, στο κατεχόμενο σήμερα τμήμα της Λευκωσίας, απαγχονίζεται ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός και αποκεφαλίζονται οι Μητροπολίτες Πάφου Χρύσανθος, Κιτίου Μελέτιος και Κυρηνείας Λαυρέντιος.

Ο εθνικός ποιητής της Κύπρου Βασίλης Μιχαηλίδης στο μεγαλόπνοο ποίημά του 9η Ιουλίου εν Λευκωσία Κύπρου παρουσιάζει την αγωνιώδη προσπάθεια του Τούρκου Κκιόρογλου να πείσει τον Αρχιεπίσκοπο, τον οποίον εκτιμούσε, να εγκαταλείψει την Κύπρο, για να γλυτώσει τον εξευτελισμό και τη σφαγή. Η απάντηση του Ιεράρχη ήταν κατηγορηματική:

«Δεν θέλω, Κκιόρογλου, εγώ να φύω που την Χώραν,
γιατί αν φύω, το κακόν εν' να γινή περίτου.
Θέλω να μείνω, Κκιόρογλου, τζι' οι άλλοι να γλυτώσουν.
Δεν φεύκω, Κκιόρογλου, γιατί, αν φύω, ο φευκός μου
εν' να γενή θανατικόν εις τους Ρωμιούς του τόπου.
Να βάλω την συρτοθλειάν εις τον λαιμόν του κόσμου;
Παρά το γαίμαν τους πολλούς εν' κάλλιον του Πισκόπου.»

Παρ' όλα αυτά ακολούθησε ο θάνατος και δεκάδων άλλων κληρικών και λαϊκών. Μπροστάρηδες στους αγώνες για την πίστη στον Χριστό και την ελευθερία της πατρίδας, οι κληρικοί μας έδωσαν μαθήματα ήθους και αξιοπρέπειας. Η θυσία του Κυπριανού, οι σφαγές, οι μαζικοί εξισλαμισμοί που ακολούθησαν, οι δημεύσεις περιουσιών, ο αναγκαστικός εκπατρισμός εκατοντάδων Κυπρίων στην Ελλάδα και σε χώρες της Ευρώπης, σημάδεψαν ανεξίτηλα την κυπριακή ιστορία.

Τα νεκρά σώματα του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού, των άλλων αρχιερέων και των άλλων κληρικών και λαϊκών, αρχικά τάφηκαν στην ανατολική πλευρά του περιβόλου του Ιερού Ναού της Φανερωμένης, οι αρχιερείς και οι άλλοι κληρικοί

στον ίδιο τάφο και δίπλα, σε άλλο τάφο, οι λαϊκοί. Πενήντα χρόνια μετά την ταφή των ιερών λειψάνων των Εθνομαρτύρων έγινε η ανακομιδή τους εντός του Ναού. Τα λείψανα εναποτέθηκαν κοντά στο νότιο μέρος της Αγίας Τράπεζας. Με την ευκαιρία της τέλεσης στον Ιερό Ναό της Φανερωμένης του μνημοσύνου των Εθνομαρτύρων του 1821, την Κυριακή 8 Ιουλίου 1928 τα ιερά λείψανα εναποτέθηκαν σε πρόχειρο οστεοφυλάκιο και εκτέθηκαν σε λαϊκό προσκύνημα. Από τη χρονιά αυτή καθιερώθηκε η τέλεση του επίσημου μνημοσύνου των Εθνομαρτύρων του 1821 στον Ιερό Ναό της Φανερωμένης, αφού τα προηγούμενα χρόνια η Αρχιεπισκοπή το τελούσε στον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Ιωάννη.

Στις 9 Ιουλίου 1930, μέσα στα πλαίσια των εορτασμών της εκατονταετηρίδας της ίδρυσης του Ελληνικού Κράτους (1830-1930), τελέστηκε πανηγυρικό Αρχιερατικό Συλλεΐτουργο της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου στον Ιερό Ναό Φανερωμένης. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας τελέστηκε με κάθε επιβλητικότητα το μνημόσυνο των Εθνομαρτύρων της 9ης Ιουλίου 1821. Στη συνέχεια έγινε η ανακομιδή των ιερών λειψάνων των Εθνομαρτύρων από τον Ιερό Ναό στο Μαυσωλείο που, όπως είναι γνωστό, βρίσκεται στον περίβολο του Ναού.

Στα γεγονότα του Ιουλίου του 1821, που σήμερα μνημονεύουμε, συμπυκνώνονται οι διαχρονικές αρχές και αξίες του ελληνισμού.

Οι αγώνες και οι θυσίες του κυπριακού ελληνισμού για ελευθερία και εθνική αξιοπρέπεια δεν σταμάτησαν τον Ιούλιο του 1821. Πολλοί ανώνυμοι και επώνυμοι συμπατριώτες μας έδωσαν το αγωνιστικό τους παρόν ως εθελοντές στους αγώνες του ελληνισμού και της ανθρωπότητας και πότισαν με το αίμα τους το δέντρο της ελευθερίας. Συμμετείχαν στη μεγάλη εθνεγερσία του 1821, στους Βαλκανικούς και στους Παγκόσμιους Πολέμους. Τόλμησαν ακόμη να τα βάλουν με τη Μεγάλη Βρετανία, γράφοντας την εποποιία του 1955 - '59.

Και όταν ο Τούρκικος εισβολή τον μαύρο Ιούλη του 1974 σκόρπισε πάλι τον όλεθρο με νεκρούς, αγνοούμενους, πρόσφυγες και ανείπωτες καταστροφές, παρά τον πόνο τον βαρύ και δυσβάστακτο, το φρόνημα του κυπριακού ελληνισμού δεν κάμφθηκε. Και σήμερα, παρά τα πολλά και δυσεπίλυτα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, αντέχουμε κι αγωνιζόμαστε. Σιγά - σιγά καταφέρνουμε να ορθοποδήσουμε και να επιβιώσουμε στη γη που μας γέννησε.

Οφείλουμε λοιπόν να συνεχίσουμε τον αγώνα μας για δίκαιη και βιώσιμη λύση του εθνικού μας προβλήματος. Ευελπιστούμε στην απελευθέρωση και επανένωση της μοιρασμένης πατρίδας μας, υπό συνθήκες ειρήνης και ασφάλειας, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και προσήλωση στην ευρωπαϊκή μας πορεία. Ως Κυπριακή Δημοκρατία καταβάλλουμε πολλές προσπάθειες για ειρηνική συνύπαρξη μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων, χωρίς κατοχικό στρατό, διαχωριστικά συρματοπλέγματα και εποίκους.

Η Ιστορία μας δεν παραγράφεται, ούτε αποσιωπάται. Οφείλουμε να συνεχίσουμε να τη διδάσκουμε στα παιδιά μας. Χρέος μας να μορφώσουμε πολίτες με αυτογνωσία και αρετή, που θα αγωνίζονται ανιδιοτελώς για το κοινό καλό. Γι' αυτό ως Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προσπαθούμε να εισαγάγουμε τέτοιες αλλαγές, ώστε η Παιδεία μας να γίνει πιο ποιοτική και πιο αποτελεσματική σε όλους τους τομείς. Το χρωστάμε σε όλους όσους αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν σ' αυτό τον τόπο, όπως ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός και οι συν αυτώ μαρτυρήσαντες και σφαγιασθέντες την 9η Ιουλίου 1821. Ας είναι αιωνία τους η μνήμη!

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και οι Ιερείς του [Ιερού Ναού Παναγίας Φανερωμένης Λευκωσίας](#), έχουν την τιμή να σας προσκαλέσουν στο μνημόσυνο του αοιδίμου Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και των συν Αυτώ μαρτυρήσαντων Αρχιερέων, Ιερέων και Λαϊκών κατά την 9η Ιουλίου 1821, που θα γίνει στην Εκκλησία μας, την Κυριακή, 5 Ιουλίου 2015 στις 9 π.μ.

Την Θεία Λειτουργία θα τελέσει ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος, οποίος θα προστεί και του Μνημοσύνου.

Επιμνημόσυνο Λόγο θα εκφωνήσει ο έντιμος Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστας Καδής.

Θα ακολουθήσει τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων στα μνημεία των Εθνομαρτύρων που βρίσκετε στο προαύλιο της Εκκλησίας.

Εκ της Εκκλησιαστικής Επιτροπής του Ιερού Ναού Παναγίας Φανερωμένης Λευκωσίας.

Δείτε το βίντεο με την ομιλία του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή πιο κάτω:

15340

Image not found or type unknown

15339

Image not found or type unknown

Πηγή: churchofcyprus.org.cy